
Het FmV interview

auteur Toine de Graaf

Fred Neelissen, Bio-energetisch tandarts

Fred Neelissen

‘In de geneeskunde is niets bewezen’

Geboortedatum?

‘7 januari 1939.’

Dan had je al lang met pensioen moeten zijn, toch?

‘Ja, dat klopt. Maar uitgerekend gisteren hebben mijn vrouw en ik, allebei tandarts, een brief naar onze patiënten gestuurd met daarin het besluit om per 1 december te stoppen met de algemene tandheelkunde. Daarmee bedoelen we dan het boren, vullen en trekken van tanden en het maken van protheses, et cetera. Wij gaan nu door met onze second opinion praktijk. We merken de laatste jaren dat in den lande vraag is naar een second opinion op het gebied van tandheelkunde. Dat doen we dus ook al een hele tijd en nu hebben we besloten om de “gewone”, algemene tandheelkunde te verlaten – daarvoor hebben we nu een opvolger gevonden met een eigen praktijk. We denken de second opinion tandheelkunde ongeveer vier dagen per week te gaan doen, maar dan niet direct hele dagen. We blijven sowieso vier ochtenden werken. Op dit moment werk ik ook nog vier lange ochtenden, waarbij patiënten met onverwachte problemen ‘s middags altijd nog terecht kunnen.’

Zijn meer tandartsen van je leeftijd nog actief in het beroep?

‘Niet zoveel. Maar ik voel mij gezond en ik hou nog steeds erg veel van het vak. Ik vind het werk interessant. Maar omdat het andere, het holistische, ook trekt hebben we besloten om de komende jaren dit te gaan doen. Ik word nog steeds gedreven door een grote motivatie.’

Want je beoefent een bijzondere tak van de tandheelkunde?

‘Ik heb vier jaar in Zwitserland gewerkt, in een particuliere praktijk in de stad Chur, in het kanton Graubünden. De tandarts in die praktijk beoefende de acupunctuur en zat al in het complementaire circuit. Daar heb ik heel veel van opgestoken. Dat was tussen 1965 en 1969. Ik heb daar kennisgemaakt met de complementaire tandheelkunde, en ook met het amalgaamprobleem. In 1969 kwam ik terug in Nederland en toen bleek dat hier een vereniging in oprichting was die me wel aansprak. Dat was de NAAV, de Nederlandse Artsen Acupunctuur Vereniging. Daar ben ik meteen ingestapt. In die tijd heb ik me verder georiënteerd op de kwikhoudende amalgaamvullingen. Het bleek dat daarover mondiaal onrust was. Toen heb ik dat in Nederland onder de aandacht gebracht. Het heeft

dertig jaar geduurd voordat het eindelijk zijn beslag kreeg. Toen begon de Universiteit Nijmegen te zeggen: “We stoppen met het amalgaam”. Dat is nu een jaar of tien geleden.’

Je was op dat terrein een pionier. Werd je voor gek versleten?

‘Ja, aanvankelijk was ik de enige. Ik heb barre tijden mee-gemaakt. Wij plukten aan het inkomen van de tandartsen. Amalgaamvullingen leggen gaat vrij gemakkelijk en brengt heel wat geld op. Maar composietvullingen en glasionomeervullingen leggen duurt veel langer. Maar de honorering was niet navenant méér. Aanvankelijk waren wij een dief van onze eigen portemonnee, door dit te gaan doen. Daarom heeft het ook in de maatschappij lang geduurd voordat de collegae zeiden: “Nu gaan we overstag”. In deze tijd legt nagenoeg niemand meer een amalgaamvulling. Misschien dat er hier of daar nog een collega is die dat doet. Want het is natuurlijk bizar om kwik in de mond te stoppen. Dat kan niet.’

Geeft het voldoening dat je achteraf gelijk hebt gekregen?

‘Ja, maar ik vind het jammer dat het dertig jaar heeft moeten duren. Ik zie zoveel mensen opknappen wanneer ze hun amalgaamvullingen laten verwijderen, dat ik ga denken: waarom hebben ze daar zo lang op moeten wachten? Dat is eigenlijk wat mij nog het meeste dwarszit. Het is een feit dat ik achteraf gelijk heb gekregen, maar het is ook een mondiale ontwikkeling geweest. Overal, in alle landen speelde dit op. Ik was dan toevallig actief in Nederland. Uiteindelijk hebben we hier een vereniging opgericht die sterk op dit probleem gericht was. Want als je zoiets als eenling doet, heb je niet veel te vertellen in Nederland. Nu heb ik het over de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Bio-energetische Tandheelkunde (NVBT).’

Welke fout maken tandartsen op het gebied van voeding?

‘Dat ze er niet zoveel van afweten. Dat is het. Tandartsen zijn technici. Ik noem het soms populair: *knutselaars*. Dat ben ik zelf ook lang geweest. Dat bedoel ik niet denigrerend. Ik wil alleen maar aangeven dat het eigenlijk ambachtsmensen zijn. Wel met een universitaire opleiding, maar veel verder dan de techniek denken ze niet. Maar ja, misschien kun je chirurgen ook wel zo bekijken. Er is slechts een klein groepje van tandartsen die verder kijken, en die zitten dan bij ons in de NVBT. Een clubje van pakweg honderd leden.’

‘Het is bizar om kwik in de mond te stoppen’

‘De mond heeft aan alle kanten met gezondheid van doen’

Hoe klein is dat in vergelijking met de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT)?

‘De NMT telt zeven- tot achtduizend leden. Die zwijgen ons een beetje dood. We gaan op dit moment niet de barricaden op om de NMT te overtuigen van het belang van onze vereniging. We houden ons gedeisd. Overigens staat de hele complementaire geneeskunde op dit moment onder zware druk. Dat is bijzonder want deze vorm van therapie is goedkoper en werkt uitstekend. Hier valt veel geld te besparen. Een enkele keer is het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* welwillend om artikelen van ons te plaatsen, maar daar komt weinig respons op. Dus de tandartsen in hun algemeenheid moeten van ons niet veel hebben. Want zij worden geconfronteerd met een wetenschap waar zij níets van afweten en dan worden zij terughoudend. En dan gaat het niet alleen om amalgaam, maar ook om het fenomeen van de dode kiezen. Die kunnen een regelrechte bedreiging voor de gezondheid zijn. Ons gevecht is dus om binnen de geneeskunde, bij artsen en medisch specialisten, duidelijk te maken dat veel mensen ziek zijn van een mond die niet in orde is. Artsen weten daar onvoldoende van.’

‘We houden ons gedeisd’

Het is toch bekend dat ontstekingen in de mond een hoger risico geven van hart- en vaatziekten?

‘Inderdaad is die wetenschap op zich een gunstige ontwikkeling. Dat wil ook wel een beetje doordringen bij artsen. Maar wat doet men dan? Die arts stuurt de patiënt naar zijn tandarts. Die kijkt op de röntgenfoto en zegt: “Ik zie niks bijzonders”. Maar als ik dan later een gesprek met zo’n collega heb, zeg ik: “Ik zie wél iets bijzonders, bijvoorbeeld dode kiezen. Die hebben zenuwbehandelingen gehad en dat kan een focale storing geven”. Focale storingen zijn ontstekingen die elders in het lichaam een reactie geven. Waarop dan zo’n tandarts zegt: “Maar daar kom je niet achter”. Terwijl je dat wél kunt vaststellen, met een energetische vorm van diagnostiek. Bijvoorbeeld met elektro-acupunctuur volgens dr. Voll of met kinesiologie. Zo’n storing kan invloed hebben op hart- en vaten, maar ook op andere organen. Alle meridianen uit de acupunc-

tuur hebben een relatie met tanden en kiezen. Als zo’n kies een storing veroorzaakt, moet hij er meestal uit. Een dode kies wordt nooit meer levend.’

In het boek *Gewrichten en voeding* van Gert Schuitemaker is te lezen dat voortgeschreden reumatoïde artritis vaak gepaard gaat met ernstige gebitsproblemen.

‘Heel juist. Maar reumatologen ontkennen dat tandheelkunde er iets mee van doen heeft. Dat heb ik al regelmatig meegemaakt. De wetenschappelijke studies liggen er gewoon, maar worden ontkend. Ze zijn niet op de hoogte. Onze bedoeling met de second opinion praktijk is dat artsen gaan beseffen dat de mond niet iets is dat als een eilandje in het lichaam aanwezig is, maar aan alle kanten met gezondheid van doen heeft. Artsen denken niet meer holistisch: ze weten steeds meer van steeds minder, door de verregaande specialisatie.’

Je wilt allereerst de patiënt wijzer maken. En die gaat dan waarschijnlijk weer in gesprek met zijn reumatoloog.

‘Ja. En ik schrijf ook naar de reumatoloog, of naar de eigen tandarts, een verwijsbrief met mijn bevindingen en adviezen. Maar er komt nooit een reactie. Het blijft een gevecht. Ik had vandaag nog een patiënt die heel goed had gereageerd op neuraaltherapie. Ik pas neuraaltherapie toe bij verdachte tanden en kiezen. En ook bij tandeloze kaken waarin ontstekingen kunnen zitten als die niet zijn weggehaald na de extractie van een tand. Wij doen dan een testinjectie met bijvoorbeeld impletol of procaïne en dan blijkt dat dit invloed heeft op bijvoorbeeld bepaalde gewrichten. Dat kan dan soms een soort Lourdes-fenomeen zijn. Dan merken die patiënten acuut dat er iets gebeurt. Op dat moment heb je nog meer houvast om aan te geven dat de patiënt zo’n kies of zo’n kaak moet laten opereren. En daarna zie je mensen vaak geweldig opknappen. Ik vind dat second opinion een nieuw medisch specialisme is. Patiënten zitten allemaal voor internet, weten ontzettend veel, komen bij de tandarts en die wéét het niet.’

Je bent ook orthomoleculair geschoold?

‘Ja, en ik heb collegae in de buurt van wie ik veel geleerd heb én nog steeds veel leer. Ik heb veel contacten met Hans Moolenburgh, met Coos Beunk, met Rob van der Hoeven. Dat zijn allemaal mensen die zich met dit vakgebied bezighouden. De orthomoleculaire genees-

kunde laat zien dat door goede voeding de kwaliteit van het immuunsysteem toeneemt. Dat immuunsysteem is nodig om die focale storingen in de mond rustig te houden. Als iemand ziek is, de griep krijgt en in bed gaat liggen komt het voor dat hij kiespijn krijgt. Dan zeg ik: "Eindelijk komt de boosdoener naar boven". Er zit dan een focale storing in de mond en doordat het immuunsysteem onder druk staat, minder weerstand biedt aan een ontstoken kies, kan die zich gaan melden. En dan krijg je kiespijn. Ik feliciteer die mensen. Dan moet zo'n kies wel aangepakt worden. Het is een balans tussen focale storing en de kwaliteit van het immuunsysteem. Door voeding wordt het immuunsysteem beter. Je krijgt meer weerstand. En dan blijven die kiezen rustig. De tijdbom ontploft niet.'

Gebruik je zelf voedingssupplementen?

'Jazeker. Eén keer per jaar laat ik een bloedonderzoek doen, bij het ELN in Bunnik. Dan kijk ik op welke route we zitten. Wat ik vanochtend heb genomen? Vitamine C, en dan de vetoplosbare vorm. Daarnaast nog een samengesteld mineraalcomplex. Dat is niet iets wat ik jaren achter elkaar doe. Ik wissel af en toe van supplement en kijk waar mogelijkheden zitten, waar symptomen zitten. Vitamine D neem ik bijvoorbeeld kuursgewijs. Dus een kuurtje van een aantal weken en dan laat ik dat weer even rusten. Afgelopen zomer heb ik in Zwitserland veel zon gehad en daarna denk ik dan: ik kan wel weer even zonder. Ga ik twifelen, dan laat ik mijn bloed weer even nakijken.'

'Dat kan dan soms een soort Lourdes-fenomeen zijn'

Wat zou je doen als je morgen minister van VWS werd?

'Ik zou allereerst blij zijn dat Edith Schippers weg was. Die heeft momenteel de homeopathie in de tang. De indicaties mogen niet meer op de verpakking staan. Drogisten, artsen, tandartsen en patiënten klagen steen en been. Ik snap niet waarom de homeopathische firma's daar niet met z'n allen tegenin gaan. Ik zou daarnaast als minister het woord *bewijs* uit de geneeskunde schrappen. Want er is in de geneeskunde niets bewezen. Hoogstens zijn er aannames. Daarnaast zou ik het woord *geneesmiddel* eruit willen gooien, want de reguliere middelen genezen niet maar begeleiden symptomen. Ook het woord *medicijn*, want dat is volgens Van Dale hetzelfde als geneesmiddel. De kwaliteit van leven kan wel toenemen als je reguliere pillen slikt. Je kunt bijvoorbeeld minder pijn hebben, maar het biedt geen genezing. Daar zou ik een heel fundamentele discussie over willen voeren. Vervolgens zou ik het fenomeen energetische geneeskunde willen introduceren.'

'De cellen drogen in als je niet genoeg drinkt'

Wat zou je daarmee willen bereiken?

'Ik zou willen bereiken dat de onderzoeken in de complementaire geneeskunde wat beter gesubsidieerd zouden worden dan nu. Ik zou bijvoorbeeld voortborduren op het onderzoek van de Tilburgse hoogleraar gezondheids-economie Peter Kooreman, die aangetoond heeft dat complementaire geneeskunde stukken goedkoper is dan de reguliere en nog betere resultaten heeft ook. Vooral in de chronische sfeer. En daarbij ook de empirische vorm van wetenschap een grotere plaats geven, dus meer proefondervindelijk te werk gaan. 'Evidence based medicine', ofwel 'op bewijs gebaseerde geneeskunde', vind ik flauwekul. Ik zou het fenomeen van de morfologie in de geneeskunde ook langzaam proberen te verschuiven in de richting van energie. Homeopathie is een prachtig voorbeeld van energetische geneeskunde. Hierbij vinden echte genezingen plaats. Ook komen dan aspecten van placebo naar voren. Dat werkt als een trein. Aan alle kanten zijn daar zulke mooie onderzoeken mee gedaan, met de kracht van de placebowerking. In vergelijkende studies scoort de placebo vaak beter dan het onderzochte "geneesmiddel".'

Wat is jouw meest ongezonde eetgewoonte?

'Ik eet steeds gezonder, want mijn vrouw is een erg goede kok en heeft zich verdiept in voeding. Ik had ze natuurlijk wel, de ongezonde eetgewoonten. Ik at altijd verschrikkelijk veel aardappelen. Daar kom ik nu een beetje op terug, want ik heb begrepen dat veel koolhydraten helemaal niet zo goed zijn voor de mens. Van overgewicht heb ik overigens nooit last gehad: ik weeg al dertig jaar 65 kg. Ik heb ook de kracht van het water weer leren kennen. Ik probeer nu toch wel anderhalve liter puur water per dag te drinken. Want de cellen drogen in als je niet genoeg drinkt. En ingedroogde cellen kunnen klachten geven. Als je veel drinkt, dringt het water door het osmotische membraan weer de cel in en die zwelt dan een beetje. En dan gaat alles, waaronder de gewrichten, weer soepeler. Dat heb je op mijn leeftijd sowieso nodig.'

Wat is je voedingsadvies voor de dag van morgen?

'Neem genoeg vitamine C. Dat slik ik altijd. Met andere voedingssupplementen varieer ik, afhankelijk van hoe ik me voel. Maar van vitamine C slik ik elke dag 2 gram, verdeeld over de dag. En zorg ervoor dat je tabletten met de zure vorm van vitamine C niet met de tanden kapotbijt, want het glazuur van de tanden lost er in op. Dus in zijn geheel doorslikken.'

Voor meer informatie: www.secondopiniontandarts.org